

CJHR ....2019 (.....2019)

Nr.înreg.:

RAPORT

privind activitatea serviciilor voluntare pentru situații de urgență și a asociațiilor de pompieri voluntari din județul Harghita

---

Consiliul Județean Harghita

Documente de referință:

- Ordin nr.96 din 14 iunie 2016 pentru aprobarea Criteriilor de performanță privind constituirea, încadrarea și dotarea serviciilor voluntare și a serviciilor private pentru situații de urgență;
- Legea nr.481/2004 privind protecția civilă;
- Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor;
- Hotărârea Guvernului nr.642/2005 privind aprobarea Criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere a protecției civile, în funcție de tipurile de risc specifice;
- Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 718/30.06.2005, modificat și completat cu Ordinul nr.195/20.04.2007;
- Ordonanța Guvernului nr.88/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor de urgență pentru situații de urgență, aprobată cu modificările și completările prin Legea nr.363/2002 cu modificările ulterioare aduse de Ordonanța nr. 25/2004;
- Hotărârea nr.6/2018 a Consiliului Județean Harghita, privind aprobarea Programului anual de sprijin al asociațiilor pompierilor voluntari din județul Harghita

1. Introducere – exemple pozitive ale implicării Consiliului Județean Harghita în activitatea de voluntariat

În acest raport dorim să dezbatem problematica situațiilor de urgență privite din prisma activității desfășurate de către serviciile voluntare pentru situații de urgență din cadrul primăriilor și a asociațiilor de pompieri voluntari din județul Harghita.

Consiliul Județean Harghita sprijină anual activitatea pompierilor voluntari prin intermediul proiectelor proprii derulate pe această latură. Pentru a face cunoscută această inițiativă exemplificăm în cele ce urmează câteva cazuri care confirmă succesul acestor acțiuni:

- Concursurile de proiecte lansate de către Consiliul Județean Harghita au adus fonduri asociațiilor de pompieri dintre care amintim: Asociația Csíkcsicsói Katasztrófavédelem, Asociația Pompierilor Voluntari Tibod.¹
- Pentru pompierii voluntari din Lueta au fost achiziționate echipamente necesare pentru munca de intervenție (8 buc. Furtun de tip „C”, reflector pentru autospeciala de stingere, modul de descarcerare, tăietor, îndepărtător.²)
- În zona Gheorgheni s-a acordat sprijin pentru organizarea taberei unde s-a desfășurat un program de pregătire a pompierilor voluntari.
- Achiziții de utilaje, echipamente pentru serviciile voluntare pentru situații de urgență (note de fundamentare investiții cu destinație pentru S.V.S.U.).
- Alte proiecte câștigătoare ale asociațiilor de pompieri voluntari din județul Harghita.³

---

¹ <https://judetulharghita.ro/consiliul-județean-harghita/programe/proiecte-cjhr-active/program-pentru-pompieri-voluntari.html>

² <http://investitii.hargitamegye.ro/node/389>

³ https://judetulharghita.ro/upload/public/palyazatok/2018/Pompieri_Castigatori2018.pdf

2. Chestionar privind serviciile voluntare pentru situații de urgență – asociații de pompieri voluntari

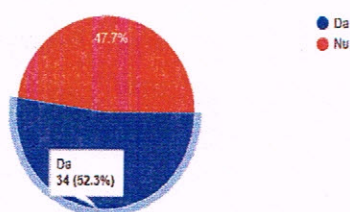
În perioada octombrie – noiembrie 2018, s-a realizat un studiu referitor la serviciile voluntare pentru situații de urgență și asociațiile de pompieri voluntari din județul Harghita în vederea obținerii mai multor detalii privind organizarea S.V.S.U., relațiile de colaborare ale acestora cu asociațiile de pompieri voluntari sau cu alte entități, nevoile manifestate pe termen scurt-mediu, precum și alte probleme legate de buna funcționare a acestor servicii.

Chestionarul în cauză a fost expediat la toate unitățile administrativ teritoriale din județ, astfel că într-un final am reușit să centralizăm răspunsurile primite din partea a 66 localități, exceptându-le pe acelea care nu au servicii de intervenție, ci doar componenta de prevenire, cum este cazul municipiului Odorheiu Secuiesc, acesta având serviciu profesionist de intervenție din cadrul M.A.I.

Pentru început luăm ca etalon localitățile care au pe lângă S.V.S.U. și asociații de pompieri voluntari în cadrul U.A.T., și apreciem că balanța este echilibrată în sensul că în aproape jumătate din cazuri membrii S.V.S.U. fac parte și din asociații (mai exact 47,7% DA ,52,3% NU), în timp ce în 80,3% din cazuri șeful serviciului voluntar pentru situații de urgență are și calitatea de președinte al asociației de pompieri voluntari față de 19,7% din cazuri unde aceste funcții nu sunt ocupate de aceeași persoană.

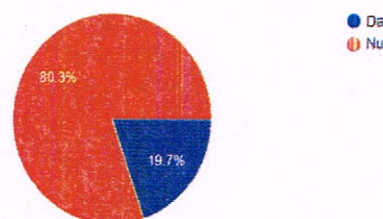
Membrii Serviciului voluntar pentru situații de urgență fac parte și din asociațiile de pompieri voluntari?

65 responses

Șeful Serviciului voluntar pentru situații de urgență are și calitatea de președinte al asociației de pompieri voluntari?

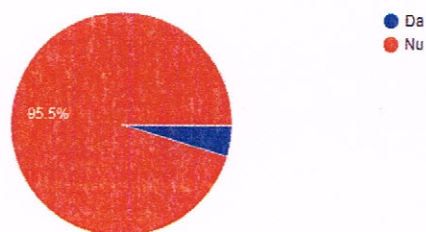
66 responses

Referitor la problemele de comunicare sau divergențe în teren putem spune că aceste cazuri sunt aproape inexistente/izolate, într-un singur caz raportându-se probleme pe latură de comunicare datorate caracterelor diferite ale persoanelor în cauză.

Există după părerea dvs. probleme de comunicare, divergențe în teren sau alte situații care pot împiedica desfășurarea activităților specifice situațiilor de urgență?

66 responses

Pentru buna desfășurare a activităților de voluntariat, atât S.V.S.U. cât și asociațiile de pompieri voluntari au anumite nevoi manifestate pe termen scurt-mediu și care se referă în special la fonduri necesare pentru dotare cu echipamente de protecție, materiale pentru intervenție, mașini și utilaje pentru intervenție (autospeciale), materiale pentru construire remize PSI, sisteme de avertizare prin SMS, etc. Pe lângă dotările necesare în unele cazuri este nevoie și de personal/voluntari cu pregătire corespunzătoare, numărul lor fiind insuficient, totodată fiind nevoie și de organizarea unor cursuri de perfecționare în domeniul de activitate. Pe lângă bunurile materiale necesare în unele cazuri s-a propus și introducerea unui sistem de recompensare a voluntarilor sau acordarea unor drepturi/facilități (reduceri/gratuități la transportul în comun, scutiri de taxe, servicii medicale, încheierea polițelor de asigurare în caz de accident și boală pt. voluntari și angajați) în pofida muncii depuse în slujba comunității.

Relația serviciilor voluntare cu composesoratele, agenții economici sau alte entități este în majoritatea cazurilor una foarte bună, serviciile voluntare primind în multe cazuri ajutor din partea acestora sub diverse forme, de la o bună comunicare până la suport de ordin financiar sau logistic (echipamente, utilaje, etc.) pentru dotarea și buna funcționare a S.V.S.U.

Pentru o mai bună acoperire a zonei de activitate, ar fi de un real folos lărgirea sferei de colaboratori în domeniul de interes, în speță activități specifice S.V.S.U. Am sesizat astfel ideea de colaborare cu salvamontiștii sau cu pompieri voluntari din străinătate. Este de asemenea necesar ca și agenții economici să fie mai flexibili atunci când angajații lor sunt solicitați la activități specifice S.V.S.U. fiind oportună și organizarea de exerciții specifice mai des. Astfel ar fi necesare încheierea unor contracte de colaborare între consiliile locale și

agenții economici pentru punerea la dispoziție a utilajelor, echipamentelor iar în cazul intervențiilor de peste 4 ore să se asigure hrană gratuită pompierilor voluntari.

Deși ne confruntăm cu o lipsă de personal în cadrul acestor servicii, fapt generat în unele cazuri de lipsa timpului necesar pentru voluntariat, constatăm că în caz de urgență cetățenii vin totuși în sprijinul comunității.

Lărgirea sferei de colaboratori este posibilă și prin conștientizarea și informarea populației prin intermediul evenimentelor diverse organizate în cadrul U.A.T.-urilor, prin exerciții desfășurate de pompierii voluntari deschise publicului, cu ajutorul presei, având ca scop final atragerea tinerilor în munca de voluntariat. Sunt și păreri care susțin ca fiind necesară înființarea asociațiilor de pompieri voluntari precum și modificarea legislației în domeniu în sensul simplificării modului și a metodelor de colaborare între voluntari, entități și S.V.S.U.

Din punctul de vedere al răspunderii și al atribuțiilor în domeniul S.V.S.U., eventualii parteneri trebuie să fie subordonați acestei structuri prin reguli bine stabilite, din punct de vedere legislativ iar șeful S.V.S.U. trebuie să fie coordonatorul operațiunilor. Conform celor transmise de U.A.T.-uri se pare că primordială este colaborarea între factorii implicați și nu neapărat stabilirea unor criterii de subordonare, colaborarea însemnând lucru în echipă fiecare participant știind ce are de făcut concret. Există și cazuri mai aparte, de exemplu în Borsec unde există serviciu privat pentru situații de urgență care colaborează și acționează sub directă îndrumare-subordonare a primarului, a I.S.U. „OLTUL” și a S.V.S.U.

Deși în activitățile de prevenire și intervenție răspunderea și rolul principal ar trebuie să îl aibă S.V.S.U., asociațiile și partenerii având rol de susținere, sunt și păreri care susțin că eventualii parteneri ar putea prelua o parte din atribuții iar în cazul S.V.S.U. să fie posibilă delegarea atribuțiilor până la nivelul de șef de echipaj.

Pe de altă parte se propune ca din punct de vedere al răspunderii entitățile (asociații, agenți economici, composesorate, etc.) să fie subordonate S.V.S.U., iar în exercitarea atribuțiilor să aibă rol de colaboratori.

În ceea ce privește activitatea de intervenție privită din punctul de vedere al colaborării dintre serviciile voluntare și asociațiile de pompieri voluntari, reiese că aceasta trebuie să se desfășoare în mod organizat, conform unui protocol de colaborare având comanda unică (șef S.V.S.U.) respectând legislația actuală. Intervențiile trebuie să fie realizate gradual începând cu serviciile profesionale, apoi S.V.S.U. și ulterior asociațiile de pompieri voluntari. În acest sens ar fi benefice organizarea de exerciții comune ale S.V.S.U. și asociațiilor. Deși procedura de autorizare a asociațiilor este greoaie (imposibilă, deocamdată), realizarea acestui obiectiv ar fi benefic pentru eventuale intervenții cu atât mai mult cu cât în unele cazuri acestea sunt dotate mai bine decât serviciile voluntare (S.V.S.U.). Așadar conform legislației actuale activitatea de intervenție revine în sarcina S.V.S.U., asociațiile putând avea doar rol de suport (echipamente, fonduri, etc.). O idee încurajatoare ar fi crearea unui serviciu de permanență format din 4-5 pompieri angajați pe lângă care să evolueze un anumit număr de voluntari, fapt ce ar reduce semnificativ timpul de intervenție.

Relația de colaborare a serviciilor voluntare cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență "Oltul" al județului Harghita este foarte bună în majoritatea cazurilor, fiind bazată pe dialog și sprijin permanent. Este nevoie de programe de pregătire continuă și cursuri de formare care ar fi bine să se poată derula și la sfârșit de săptămână, având în vedere că majoritatea voluntarilor au un loc permanent de muncă. Pe de altă parte se dorește punerea unui accent mai puternic pe partea de colaborare și îndrumare decât pe latura de verificare sau subordonare, aspect ce s-ar putea rezolva prin desemnarea unei persoane de legătură, din partea I.S.U., cu rol de consiliere/sfătuire vis-a-vis de problemele întâmpinate. S-a exprimat de asemenea și dorința organizării de antrenamente practice pentru voluntari și luarea în considerare a faptului că nu ar fi corect să fie aceleași cerințe și în special așteptări ca și în cazul pompierilor profesioniști.

O propunere interesantă ar fi înființarea unei platforme online pentru o comunicare mai ușoară, iar în cazul mesajelor de alarmare/înștiințare (SMS) acestea ar trebui să fie transmise și șefului serviciului voluntar nu doar primarului/viceprimarului.

Obiectivele manifestate în legătură cu activitatea serviciilor voluntare sau a asociațiilor voluntare, se referă la: dezvoltarea continuă a cunoștințelor și perfecționarea aptitudinilor membrilor S.V.S.U., activități legate de protecția mediului, organizarea de concursuri la nivel

județean și național în vederea asigurării continuității serviciului de voluntariat, elaborarea de materiale pentru informarea cetățenilor, încheierea de contracte cu administrațiile locale din regiune privind efectuarea de controale, intervenții în caz de calamități, salvarea de persoane și bunuri, organizarea și desfășurarea unor activități productive, comerciale și prestări servicii cu caracter nepatrimonial în vederea îmbunătățirii condițiilor sociale și de viață ale membrilor asociației, stabilirea de parteneriate cu societăți din domeniul producerii și comercializării echipamentelor de protecție împotriva incendiilor, cumpărarea utilajelor de intervenție, procurarea echipamentelor de protecție și autospeciale, distribuirea de pliante cu rol de informare a populației cu privire la principalele activități de prevenire și stingere a incendiilor, lucrări de igienizare a terenurilor agricole și alte activități care pot contribui la reducerea numărului de incendii, înființarea unui serviciu propriu de intervenție finanțat din fonduri speciale de la bugetul de stat, posibilitatea angajării șefului de serviciu și a șoferului de autospecială astfel încât remunerația să fie conform responsabilităților, implicarea tinerilor în activitățile de voluntariat precum și altele.

Exemple de bune practici în domeniu avem în tot județul, începând de la promovarea voluntariatului la diverse evenimente publice locale și exerciții demonstrative, parteneriate străine în vederea realizării schimbului de experiențe, compensații în bani pentru voluntarii participanți la intervenții, ajutoare cu materiale pentru încălzit (lemn pentru foc) asigurate de către composesorate, verificări periodice ale coșurilor de fum, activități de informare pentru școlari, desfășurarea de activități diverse pentru ajutorarea comunității, organizarea de întâlniri periodice pe latură de prevenire, informarea permanentă a populației în domeniul situațiilor de urgență, organizarea de evenimente dedicate pompierilor voluntari, exerciții comune cu parteneri mai experimentați în domeniu, exerciții periodice comune ale serviciilor voluntare și asociațiilor și încheind cu punerea la dispoziția S.V.S.U. a materialelor necesare în cazul unor eventuale inundații (nisip, saci, etc.). Exemplele pot continua, acestea fiind doar câteva mai relevante.

La finalul expunerii avem parte de câteva observații/sugestii care nu au fost expuse anterior. Un prim aspect face referire la O.M.A.I. 96/2016 care are criterii ce nu pot fi aplicate și a cărui schimbare se încearcă, iar în comparație cu acest act normativ, O.M.A.I.718/2005 se pare că ar fi fost mai potrivit. Un schimb de experiențe cu parteneri din străinătate ar fi de asemenea de bun augur pentru a învăța și din experiența altor nații.

Propunerile venite din partea serviciilor voluntare se refera și la solicitarea de sprijin material din partea Consiliului Județean Harghita pentru dotarea corespunzătoare a acestora, precum și pregătire continuă împreună cu pompierii profesioniști și dotarea remizelor cu echipamente profesionale.

O altă idee binevenită face referire la posibilitatea accesării unor programe cu finanțare locală/europeană în vederea asigurării tehnicilor și echipamentelor necesare pentru intervenții.

Se propune de asemenea motivare voluntariatului și prin acordarea de diverse beneficii de la gratuități sau scutiri de taxe până la acordarea de beneficii în funcție de activitatea prestată (nu este reglementat clar în codul fiscal).

Altă propunere necesară ar fi simplificarea legislației în domeniul situațiilor de urgență care să permită angajarea de specialiști plătiți din bugetul de stat precum și înființarea unui centru județean pentru pregătirea voluntarilor.

Trebuie de altfel să existe o bună relație între S.V.S.U. și asociații, unde este cazul, astfel încât să servească aceleași interese și să nu reprezinte o problemă din punctul de vedere al recrutării de personal voluntar. Nu în ultimul rând se propune schimbarea denumirii de "Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență", acesta având un înțeles mai neclar și fiind mai potrivit pentru asociații decât pentru o autoritate publică locală. Ar fi de asemenea nevoie ca fiecare localitate să aibă rol decizional asupra bugetului S.V.S.U., astfel încât acesta să nu poată fi folosit/transferat la alte capitole de cheltuieli sau impunerea prin hotărâre de guvern a unui prag minim destinat serviciilor voluntare. Referitor la convocările periodice ar fi oportun ca la acestea să fie invitații și primarii, viceprimarii, secretarii U.A.T. sau contabilii propunându-se o corelare a legislației U.A.T. cu cea din domeniul situațiilor de urgență și în ultimul rând implicarea caselor de asigurări în finanțarea serviciilor voluntare pentru situații de urgență.

3. Propuneri privind îmbunătățirea activităților specifice serviciilor voluntare pentru situații de urgență și asociațiilor de pompieri voluntari – Colaborarea cu I.S.U. "Oltul" al județului Harghita

3.1. Cadrul legislativ

- Modificarea legislației astfel încât să permită asociațiilor de pompieri voluntari să obțină autorizările necesare în vederea desfășurării activității de voluntariat în concordanță cu normele legale.
- Finanțarea serviciilor voluntare pentru situații de urgență din fonduri locale, naționale, etc.
- Posibilitatea alocării unor sume din buget având ca destinație fixă dotarea serviciilor voluntare pentru situații de urgență (sume defalcate din T.V.A. pentru echilibrarea bugetelor locale).

3.2. Dotarea serviciilor voluntare și a asociațiilor de pompieri voluntari

- Achiziționarea de echipamente și utilaje în vederea sprijinirii activității pompierilor voluntari în munca de intervenție;
- Înființarea muzeului pompierilor voluntari.

3.3. Informații publice, comunicate de presă

- Publicarea sondajului realizat de către Consiliul Județean Harghita referitor la serviciile voluntare pentru situații de urgență și asociații de pompieri voluntari pe pagina oficială a instituției.
- Publicare pe site-ul Consiliului Județean Harghita a informațiilor referitoare la proiectele ce se pot accesa de către serviciile voluntare, asociațiile de pompieri voluntari.
- Publicare în ziarele/editurile locale a informațiilor referitoare la proiectele ce se pot accesa de către serviciile voluntare, asociațiile de pompieri voluntari.

3.4. Organizare și funcționare

- Angajarea de personal specializat care să îndeplinească următoarele atribuții:
  - Coordonează, ajută și urmărește constant activitatea pompierilor voluntari;
  - Se documentează în permanență cu privire la legislația de specialitate, urmărește modificările legislative în domeniu ajutând la prelucrarea acestora și la faza de informare a pompierilor voluntari prin organizarea de forumuri/întâlniri specifice în colaborare cu structurile specializate ale M.A.I.;
  - Strânge informații despre programele europene ce pot fi accesate de pompierii voluntari urmând a le prezenta în cadrul unor întâlniri organizate, la care pot fi invitați și reprezentanți ai organismelor intermediare de implementare a proiectelor pentru consultare/consultanți în domeniu;
  - Ține legătura cu specialiști în implementarea proiectelor europene pentru a asigura consultanță pompierilor voluntari care doresc să acceseze fonduri nerambursabile pentru diverse dotări.

3.5. Evaluări ale activității pompierilor voluntari

- Organizarea unor evenimente având ca scop recunoașterea și aprecierea muncii depuse de pompierii voluntari în folosul comunității, în diferite locații din județ, evenimente la care va participa și președintele Consiliului Județean Harghita.
- Consultarea primăriilor pentru a identifica acele cazuri unde implicarea composoratorilor a fost semnificativa în cadrul activităților specifice situațiilor de urgență.
- Acordarea unor premii simbolice pentru pompierii voluntari, precum și composoratorilor care au sprijinit activitatea de voluntariat.

3.6. Planuri de viitor

- Organizarea unui eveniment ce are ca scop informarea pompierilor voluntari despre posibilitățile de finanțare a unor proiecte din fondurile europene nerambursabile în vederea asigurării dotărilor necesare.
- Invitarea la aceste evenimente a unor specialiști în implementarea proiectelor europene care pot prezenta toate modalitățile de finanțare și răspunde în mod interactiv la întrebările celor prezenți în legătură cu subiectele prezentate.

3.7. Relațiile cu instituțiile/serviciile de profil (I.S.U., S.V.S.U.)

- Menținerea legăturii și a dialogului permanent cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență "Oltul" al județului Harghita care are rol de consiliere în domeniul de interes.
- Propunerea către I.S.U. Harghita ca la întâlnirile periodice cu primarii și șefii serviciilor voluntare să poată participa și membrii acestor servicii.
- Pregătirea pompierilor voluntari de către personalul specializat din cadrul I.S.U. pentru intervențiile la înălțime și descarcerări.
- Organizarea de evenimente comune ale serviciilor voluntare în parteneriat cu I.S.U. Harghita în vederea promovării activităților specifice voluntariatului în unitățile școlare (prezentarea situațiilor cu risc de producere a unor evenimente nedorite, modul de reacție în cazul producerii unor calamități, metode de acordare a primului ajutor, relatări despre experiențele trăite de personalul implicat în înlăturarea efectelor în urma producerii unor situații de urgență, măsuri de siguranță în vederea evitării producerii unor evenimente nedorite, etc.).
- Solicitarea transmiterii rapoartelor operative întocmite de către serviciile voluntare în urma intervențiilor la care au participat.
- Mediatizarea activității serviciilor voluntare prin intermediul paginii Consiliului Județean Harghita.

3.8. Relațiile interne și internaționale

- Organizarea unor întâlniri/schimburi de experiențe între serviciile voluntare și asociațiile de pompieri voluntari din județ sau din alte județe vecine.
- Identificarea modelelor operaționale folosite de alte județe în munca de voluntariat (organizare, procedură intervenție, colaborare cu ONG-uri, reglementări legale în domeniu).
- Organizarea unor întâlniri în vederea găsirii soluțiilor legale și benefice de colaborare între serviciile voluntare și asociațiile de pompieri voluntari în vederea participării în comun la activitățile de intervenție (împărțirea zonei de activitate pe echipe).
- Organizarea unor tabere pentru elevi în colaborare cu județele înfrățite din țară sau din străinătate în vederea cunoașterii mai îndeaproape a muncii de voluntariat.
- Colaborare cu județele Békés și Vas din Ungaria având în vedere succesul acțiunilor desfășurate în anul 2018.
- Alte activități specifice din sfera relațiilor interne și internaționale.